

Interview met Norbert Schwaiger: de eerste aanzet van de transparantie in de Raad (Brussel, 22 november 2006)

Copyright: (c) Translation Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe (CVCE)

All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL:

http://www.cvce.eu/obj/interview_met_norbert_schwaiger_de_eerste_aanzet_van_de_transparantie_in_de_raad_brussel_22_november_2006-nl-6ae4ac29-07a4-4749-ab1a-595bcb9205b0.html

Last updated: 05/07/2016

Interview met Norbert Schwaiger: de eerste aanzet van de transparantie in de Raad (Brussel, 22 november 2006)

[Raquel Valls] Wat maakt dat de Raad zijn plaats vindt in deze situatie? Is het omdat de Raad een instelling is waarvan de beraadslagingen gekenmerkt zijn door de vertrouwelijkheidsregel?

[Norbert Schwaiger] Ja precies, dat was de grote handicap voor de Raad als instelling, om actief te worden en om een persdienst te ontwikkelen met zichtbaarheid naar buiten toe. Het feit dat de situatie die ik heb beschreven, namelijk dat er een verantwoordelijke, een assistent en een secretaris was, gedurende 20 jaar vrijwel ongewijzigd is gebleven, totdat ingrijpende ontwikkelingen van de Gemeenschap tot wijzigingen leidden. Omdat zij, zelfs voor de delegaties, officieel gehouden waren aan de vertrouwelijkheidsregel – en wij vooral – het secretariaat was echt onderworpen aan een zeer strikte discipline, omdat anders de delegaties zouden hebben geklaagd, omdat de onderhandelingen, zoals u zegt, volgens het vertrouwelijkheidsprincipe waren, maar ook omdat de hele structuur van de Raad en van zijn lagere rangen een beetje werkte als een klassieke diplomatieke conferentie. Dat had wel zekere voordelen, want aangezien iedereen met zijn problemen uit de hoofdsteden kwam, als men die moeilijkheden in het publieke forum etaleerde, had dat de onderhandelingen zeker kunnen hinderen. Dus, het feit dat men de informatie over de nationale standpunten bij elke delegatie liet, creëerde van in het begin een bepaalde toestand van desintegratie van de informatie, want waarmee begint elke journalist uiteraard? Het nationaal belang. – Wie kan het het best uitleggen? De nationale minister of zijn woordvoerder, of zijn woordvoerders in de verschillende rangen.

Het is dan ook duidelijk dat er in het begin voor het secretariaat niet veel plaats overbleef. Onze officiële taak was het opstellen van een persbericht aan het eind van elke vergadering van de Raad. Een persbericht dat voornamelijk gebaseerd was op de formele conclusies van de Raad, of zelfs van het Voorzitterschap. Als er een hoofdzaak was, een wezenlijk besluit, op dat moment konden wij natuurlijk de samenvatting maken van deze of gene aangenomen wet. Ik herinner me een van de eerste werken die ik hier deed. Het was de samenvatting van de eerste reglementering, de gemeenschappelijke organisatie van de wijnmarkt, die destijds ter tafel lag. Het was een samenvattingswerk met alles erop en eraan. Maar dat was het eindresultaat. Het probleem stelde zich meer tijdens de beraadslaging, omdat de Raad vaak geen besluiten nam na één enkele vergadering, maar hetzelfde dossier meermaals terugnam, en op dat moment was het probleem: hoeveel kan er worden gezegd over de stand van de werkzaamheden, de tendensen, de problemen, om het niet te hebben over de blokkeringsverantwoordelijkheid of het gebrek aan vooruitgang, enz. In het begin was het vrij moeilijk, ook voor mij, om deze onderscheiden te begrijpen. Maar gaandeweg zagen we toch iets van de ontwikkelingen.

[Raquel Valls] U was een voorloper van wat men het transparantiebeleid binnen de Raad noemt. Kunt u ons de rol uitleggen die u in dit domein heeft gespeeld?

[Norbert Schwaiger] Ja, en dan sluit ik eigenlijk aan op wat ik daarnet zei. We beseften dat er een zeker tekort aan informatie was. De journalisten, ook al om de commentaren van hun ministers aan het eind van de vergaderingen goed te kunnen begrijpen, moesten immers weten waarover was gesproken, wat de problemen waren, wat de moeilijkheden waren. We zagen dat dus, en aangezien we de voorbereiding op het niveau van de voorbereidende comités of zelfs soms op het niveau van de groepen hadden gevolgd, waren wij natuurlijk een mogelijke bron, zelfs meer dan de Commissie, waarvan de woordvoerders de werkzaamheden van de voorbereidende instanties niet rechtstreeks volgden, maar hun commentaren baseerden op de voorbereiding van de Raad op rapporten die waren gemaakt door het Algemeen Secretariaat, dat rapporten maakte voor alle betrokken diensten van de Commissie.

Er waren natuurlijk ook journalisten die naar ons toe kwamen, in het begin betrekkelijk weinig omdat het toenmalige diensthoofd de vertrouwelijkheidsinstructies nauwgezet had opgevolgd. Bovendien zocht zij niet meteen veel persoonlijk contact met de journalisten. Aangezien ik nieuwsgierig was, leerde ik veel mensen kennen en uit deze kennismakingen ontwikkelde zich natuurlijk een bescheiden netwerk, *off the records*, opdat de mensen zouden begrijpen waarover we het hadden. Er werd immers wel een voorafgaand persbericht gepubliceerd, maar dat was gewoon de agenda. Terwijl de mensen zich afvroegen: “Wat betekent dat punt op de agenda, wat stelt dat voor? Wat zit erachter?” En dus werd ik, als u wilt, op die

manier de voorloper van de transparantie. Gezien de onwetendheid van de journalisten over de echte problemen, over de mogelijkheden van succes of de risico's op mislukking, was het beter dat ze vooraf wisten hoe de toestand was, zodat ze in hun papieren, die ze vaak vooraf maakten, al een stand van zaken konden opmaken bij het begin van de onderhandelingen. Dit ontwikkelde zich in het begin op een manier..., op basis van toevallige ontmoetingen, in de gangen, of door telefoontjes. Na een zekere tijd zag men in dat de belangstelling voor deze discrete informatie toenam, en heeft men gezegd: om niet tien keer of meer hetzelfde aan verschillende journalisten te moeten vertellen, waarom regelen we geen ontmoeting, eerst voorafgaand aan de Raden, later elke vrijdagochtend, om een beetje te zeggen wat er in de week was gebeurd, en vooral, wat er in voorkomend geval op de agenda stond van de Raden van de komende week. Op die manier werd er toch minstens voor gezorgd dat de vragen die de journalisten zich stelden en die ze aankondigden en die hen tijdens de vergaderingen van de Raad leidden, goed te concentreren. Wij hebben deze praktijken bijna 20 jaar, of meer dan 20 jaar, gehandhaafd en ontwikkeld, totdat externe gebeurtenissen verandering brachten in de situatie voor wat de vraag naar bijkomende transparantie betrof.

Nog één ding: onze informele briefings werden geleidelijk aangevuld met, eveneens informele, achtergrondnota's, omdat voor zeer technische dossiers een mondelinge uiteenzetting vaak niet voldoende was voor de journalisten. We moesten hen schriftelijk enkele precieze gegevens bezorgen als het ging om gecompliceerde dossiers. Op dat ogenblik ontwikkelden wij het tweede instrument – achtergrondnota's – ten eerste omdat zij dan niet verplicht zouden zijn om alles op te schrijven, maar ook omdat zij ... omdat wij dan zeker konden zijn dat zij alles goed begrepen hadden, want zij konden ervoor zorgen.... Wat wij nooit hebben gedaan, is het echt uitdelen van de voorbereidende documenten van de Raad, want dat zou duidelijk tegen de vertrouwelijkheidsregel zijn geweest. Ik weet dat bepaalde delegaties deze praktijk al zeer snel hadden ingevoerd, vooral omdat de woordvoerder niet al het werk wou doen om de teksten te herwerken en om de gevoelige zaken eruit te halen. Maar voor ons was dat duidelijk not done.